

Pasiutligės viktorina

1. Pasiutligę sukelia virusas.
 - a) Tiesa.
 - b) Melas.

Teisingas atsakymas: a) Tiesa. Pasiutligę sukelia virusas. Pasiutligės virusai labai neatsparūs išorinėje aplinkoje, todėl užsikrečiama tik tuomet, kai pasiutlige sergančio gyvūno seilės patenka į žaizdą per pažeistą odą arba gleivines. Pasiutligės virusas labai jautrus išdžiūvimui, dezinfekcinėms medžiagoms.

2. Kaip užsikrečiama pasiutlige?
 - a) Tik įkandus pasiutlige sergančiam gyvūnui.
 - b) Tik įdrėskus ar apseilėjus pasiutlige sergančiam gyvūnui.
 - c) Tinka abu atsakymo variantai.

Teisingas atsakymas: c) Tinka abu atsakymo variantai. Žmonės pasiutlige užsikrečia, kai jiems įkanda, įdreskia ar apseilėja sergantis naminis ar laukinis gyvūnas ir su gyvūno seilėmis patenka į žaizdą.

3. Kurie požymiai yra būdingi pasiutligei?
 - a) Vandens ir oro judėjimo baimė.
 - b) Gerklų spazmai.
 - c) Karščiavimas, galvos skausmas, didelis silpnumas.
 - d) Tinka visi atsakymo variantai.

Teisingas atsakymas: d) Tinka visi atsakymo variantai. Pirmieji pasiutligės simptomai panašūs į gripą: karščiavimas, galvos skausmas, didelis silpnumas. Šis periodas gali užtrukti apie savaitę. Ligai progresuojant atsiranda ir kitų simptomų. Encefalitas su sujaudinimu yra klasikinė pasiutligės forma, pasireiškianti vandens baime, oro judėjimo baime, gerklų spazmais. Paralyžinė pasiutligės forma pasireiškia progresuojančiu raumenų silpnumu be galvos smegenų pažeidimo požymių. Neurologinių simptomų periodas gali užtrukti apie savaitę, paskui pereina į komą ir baigiasi mirtimi.

4. Iki šiol nėra veiksmingo pasiutligės gydymo.
 - a) Tiesa.
 - b) Melas.

Teisingas atsakymas: a) Tiesa. Iki šiol nėra veiksmingo pasiutligės gydymo. Nepaisant bandomų įvairių gydymo būdų, pagydyti sergančiųjų pasiutlige klinikinių simptomų stadijoje nepavyksta. Įkandus bet kokiam gyvūnui rekomenduojama kreiptis į asmens sveikatos priežiūros įstaigą, kur gydytojas įvertinęs situaciją ir galimą riziką užsikrėsti pasiutlige skirs profilaktinį pasiutligės vakcinacijos kursą.

5. Kam yra skirtos vakcinės nuo pasiutligės?
- a) Žmonėms.
 - b) Naminiams gyvūnams.
 - c) Laukiniams gyvūnams.
 - d) Naminiams ir laukiniams gyvūnams.
 - e) Žmonėms ir naminiams gyvūnams.
 - f) Žmonėms, laukiniams ir naminiams gyvūnams.

Teisingas atsakymas: f) Žmonėms, laukiniams ir naminiams gyvūnams.

6. Užsikrėsti nuo gyvūno pasiutlige galima tik tada, kai gyvūnui jau pasireiškė būdingi pasiutligei požymiai.
- a) Tiesa.
 - b) Melas.

Teisingas atsakymas: b) Melas. Ligos inkubacinis laikotarpis ilgas, o požymiai užsikrėtus gali pasireikšti tik po kelių savaičių. Pasireiškus požymiams, pasiutligė paprastai baigiasi mirtimi.

7. Kiek žmonių pasaulyje kiekvienais metais miršta nuo pasiutligės?
- a) Apie 10 tūkstančių.
 - b) Apie 55 tūkstančių.
 - c) Apie 1 milijoną.
 - d) Apie 2 milijonus.

Teisingas atsakymas: b) kasmet pasaulyje apie 55 000 žmonių miršta nuo pasiutligės.

8. Laukinių gyvūnų vakcinacija nuo pasiutligės vyksta mėtant iš lėktuvo jaukus su vakcina Lietuvos teritorijoje. Kas yra rekomenduojama radus tokius jaukus gyvenamųjų namų teritorijoje?
- a) Kuo skubiau paimti jauką ir saugiai jį paslėpus pranešti apie radinį Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai.
 - b) Kuo skubiau jauką perkelti iš gyvenamųjų namų teritorijos į miško teritoriją.
 - c) Neliesti jauko ir apie jį pranešti Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai.

Teisingas atsakymas: c) Neliesti jauko ir apie jį pranešti Valstybinei maisto ir veterinarijos tarnybai.

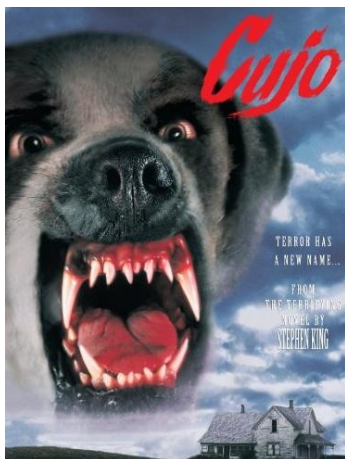
9. Kanados medžiotojai, vienam iš žemiau išvardintų gyvūnų suteikė slapyvardį „l'enfant du diable“, kas išvertus reiškia „velnio vaikas“. Šis slapyvardis jam buvo parinktas dėl pasiutligės platinimo. Kuris tai gyvūnas?
- a) Audinė
 - b) Vilkas
 - c) Skunkas
 - d) Bebras

Teisingas atsakymas: c) Skunkas

10. Ankstyvojoje I amžiaus pradžioje, Aulus Kornelijus Celsus, Romos enciklopedininkas ir autorius „De Medicina“, sergantiems pasiutlige ir kenčiantiems nuo hidrofobijos paskirdavo vieną iš žemiau išvardintų gydymą, kurį?
- a) Paskirdavo griežtą "madstones" (maži tvirti akmenys randami atrajotojų žarnyne) dietą.
 - b) Įmesdavo pacientą į vandens rezervuarą. Jei jis nemokėdavo plaukti, leisdavo jam skęsti kol prigerdavo vandens tada ištraukdavo. Jei pacientas mokėdavo plaukti, jį skandindavo.
 - c) Atlošdavo, surišdavo paciento galvą ir pildavo aukštos kokybės vyną jam ant kaklo.
 - d) Paciento rankas ir kojas visą dieną laikydavo stiklainiuose su vandeniu. Jis nebekentėdavo hidrofobijos kai rankos tapdavo raukšlėtos ir minkštos.

Teisingas atsakymas: b) Įmesdavo pacientą į vandens rezervuarą. Jei jis nemokėdavo plaukti, leisdavo jam skęsti kol prigerdavo vandens tada ištraukdavo. Jei pacientas mokėdavo plaukti, jį skandindavo.

11. 1981 Stiveno Kingo romane „Cujo“, Kudžas - geras ir draugiškas šuo tampa agresyviu kai gainiodamas triušį įlenda į kalkakmenio urvą kur susiduria su Su kuo urve susiduria Kudžas?

- a) Su kitu šunimi
- b) Su šikšnosparniu
- c) Su skunku
- d) Su vilku

Teisingas atsakymas: b) Su šikšnosparniu

12. Kuris mokslininkas sukūrė vakciną nuo pasiutligės ir 1885 m. pirmą kartą išbandė ją ant berniuko, kuris buvo apkandžiotas šuns?
- a) Alexander Fleming
 - b) Louis Pasteur
 - c) Joseph Meister
 - d) Pierre Paul Émile Roux

Teisingas atsakymas: b) Louis Pasteur

13. Iš ko buvo gaminama vakcina nuo pasiutligės?
- a) Iš pasiutlige sergančiu šunų džiovintų seilių liaukų.
 - b) Iš specialiai skiepytų triušių džiovintų nugaros smegenų.
 - c) Iš šikšnosparnių kraujo.
 - d) Iš užsikrėtusių žmonių seilių.

Teisingas atsakymas: b) Iš specialiai skiepytų triušių džiovintų nugaros smegenų.

14. Kas rekomenduojama asmeniui, kurį apkandžiojo, apdraskė, apseilėjo nežinomas laukinis ar naminis gyvūnas?

- a) Įkandus, apdraskius, apsilėjęs bet kokiam gyvūnui, rekomenduojama kuo skubiau kreiptis į asmens sveikatos priežiūros įstaigą, kur gydytojas įvertinęs situaciją ir galimą riziką užsikrėsti pasiutlige skirs profilaktinį pasiutligės vakcinacijos kursą.
- b) Pažeistą vietą rekomenduojama gerai išplauti, esant galimybei dezinfekuoti žaizdų dezinfekcijai tinkamomis priemonėmis.
- c) Visi atsakymai teisingi. Rekomenduojama juos atlikti abu.

Teisingas atsakymas: c) Visi atsakymai teisingi. Rekomenduojama juos atlikti abu.